

Good Neighbourhood

A.6 Grote symbolische openbare ruimten vernieuwen

De ambitie is de veiligheid (concept van security by design), de gebruikskwaliteit en de stadsanimatie van de grote gewestelijke openbare ruimten op te drijven, de verblijfsfuncties in die ruimten te versterken, en deze openbare ruimten op te nemen in coherente groepen.

Balans van de uitvoering door het gewest

Uitvoering van de acties

Een herinrichtingsprogramma voor de grote gewestelijke openbare ruimten opnemen in een MIP OpenbareRuimte (zie actie E.4) en dit in overeenstemming met de territoriale ontwikkeling (zie actie D.1) ende acties voorzien in de focus GOOD NETWORK;)

Kwaliteitsvolle inrichtingsplannen realiseren;

Zich houden aan het Beeldkwaliteitsplan voor de open ruimte langs het kanaal voor de projecten die in deze zone gelegen zijn.

Analyse van de vooruitgang en obstakels

De herinrichting van grote symbolische ruimten staat in het plan voor de inrichting van het wegennet (PIW) van Good Move, dat is gestructureerd in vijf types of interventiegebieden: de toegangswegen, de Kleine Ring, de Middenring Oost, de Louizalaan en het Kanaal. De projecten die deel uitmaken van deze specifieke programma's werden opgenomen in het MIP Openbare Ruimte van Brussel Mobiliteit en/of in de overeenkomst met betrekking tot de door Beliris uitgevoerde werken. De projecten omvatten onder meer het Sainteletteplein, het Meiserplein, het Montgomery-rondpunt, het Louizaplein en de flessenhals van de Louizalaan. Het Schuman-rondpunt maakt ook het voorwerp uit van een specifiek project. De uitdaging is om deze ruimten functioneel te maken voor alle vervoerswijzen en om ze gebruiksvriendelijk en esthetisch aantrekkelijk te maken, om de stedenbouwkundige kwaliteit van het gewest te verbeteren. Op die manier dragen ze bij aan de aantrekkelijkheid van de gebieden, vooral als plek om te wonen. De kwaliteit van de inrichtingen beïnvloedt ook de activiteiten die in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Door deze plekken om te vormen tot knooppunten en verblijfsruimten, dragen deze projecten ook bij aan de geleidelijke totstandkoming van een stad van korte afstanden.

Hoewel deze projecten zeer strategisch zijn, zijn ze ook het meest complex om uit te voeren. De projecten hebben immers als doel om de volledige openbare ruimte te herconfigureren (werkzaamheden van gevel tot gevel), op locaties met kruispunten en wegen die een structuur bieden voor verschillende vervoersvormen en die grote stedenbouwkundige uitdagingen vormen. Dit brengt natuurlijk hogere kosten en belangrijker procedures en coördinatiebehoeften met zich mee dan voor kleinschaligere projecten. Op dit moment is geen van deze symbolische projecten voltooid, maar de werken aan het Konings- en Schumanplein zijn in 2023 gestart en verschillende projecten worden momenteel bestudeerd (Meiserplein), of hebben hun vergunning gekregen en zullen binnenkort worden aangevat (Saintelette). De volledige Louizalaan maakt ook het voorwerp uit van een studie om de grote lijnen van de heraanleg ervan te bepalen. De vergunning voor de heraanleg van de Gulden-Vlieslaan werd in 2022 afgeleverd, maar de uitvoering ervan staat momenteel on hold door een ingesteld beroep.

Vademecums zijn tools die steeds vaker worden gebruikt bij het ontwerpen van mobiliteitsprojecten, maar ook in het kader van adviezen van Brussel Mobiliteit. Ze besteden steeds meer aandacht aan actieve vervoerswijzen en de laatste jaren wordt de vergroening van projecten beter geïntegreerd. Toch blijft het belangrijk om ze te delen en het personeel en de externe partners op te leiden in deze vademecums en de updates ervan.

De projecten in de kanaalzone sluiten helemaal aan bij het beeldkwaliteitsplan voor de openbare ruimten langs het kanaal. Er werden nieuwe kwalitatieve openbare en open ruimtes gecreëerd dankzij onder meer de herinrichting van het Jules de Troozpark.

De kloof tussen de wijken aan weerszijden van het kanaal lijkt kleiner te worden, onder meer door de aanleg van drie nieuwe fiets- en voetgangersbruggen over het kanaal (Loredana Marchilooopbrug (2021), Fatima Mernissilooopbrug (2021), Suzan Danielbrug (2023)) en de vervanging van de Gosseliesbrug (2021). Dergelijke projecten zijn volledig in overeenstemming met het beeldkwaliteitsplan van het kanaal. Drie nieuwe fiets- en voetgangersoversteekprojecten ter hoogte van Saintelette, de Trooz en Van Praet zullen weldra van start gaan.

Kerncijfers

- Opname in een meerjarenprogrammatie: Opgesteld
- Gerealiseerde projecten: Er wordt momenteel gewerkt aan twee symbolische pleinen (het Konings- en Schumanplein). Andere projecten worden momenteel bestudeerd of hebben hun vergunning gekregen.

Geïllustreerde verwezenlijkingen

3D-weergave van de heraanleg van het Robert Schumanplein

Om meer te weten te komen over de uitvoering van deze actie op lokaal niveau, kan u de volgende pagina's raadplegen over de uitwerking ervan zoals beoordeeld door de 19 gemeenten.

GOOD NEIGHBOURHOOD

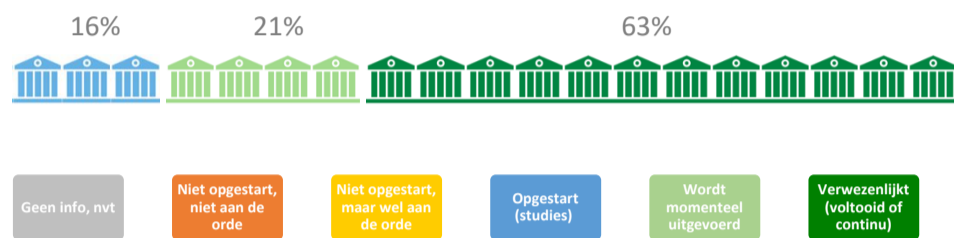
A.6 Grote symbolische openbare ruimten vernieuwen

De ambitie is de veiligheid (concept van security by design), de gebruikskwaliteit en de stadsanimatie van de grote gewestelijke openbare ruimten op te drijven, de verblijfsfuncties in die ruimten te versterken, en deze openbare ruimten op te nemen in coherente groepen.

Balans betreffende de uitvoering van de acties door de gemeenten

Kwalitatieve herinrichtingsprojecten van pleinen uitvoeren

Gemiddelde: 3.53
Standaardafwijking: 0.84

Analyse van de vooruitgang en obstakels bij de uitvoering

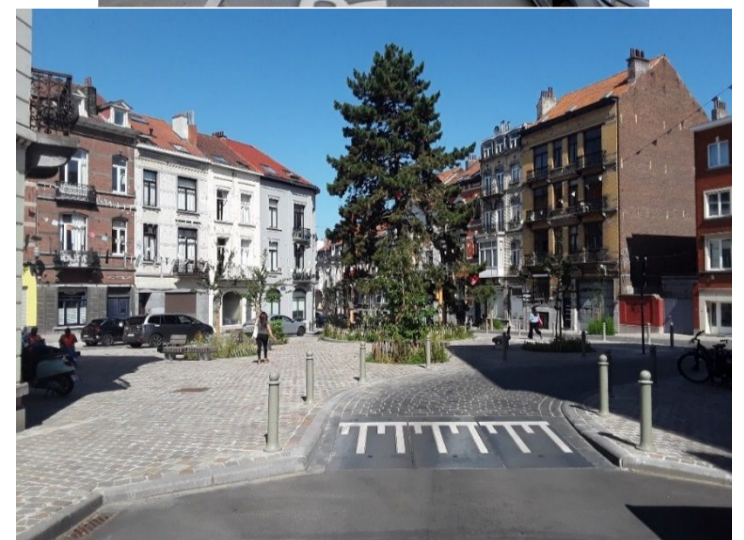
De verwezenlijking van kwalitatieve herinrichtingsprojecten van pleinen en buurtknooppunten (die lokale knooppunten benadrukken alsook de verblijfsmogelijkheden en de mogelijkheden om de openbare ruimte te gebruiken en die de veiligheid, gebruikskwaliteit en stadssfeer verbeteren, enz.) is een actie die sterk gemobiliseerd wordt door de gemeenten en door de meeste gemeenten als een prioriteit wordt beschouwd. Hoewel gemeenten vaak afhankelijk zijn van de impuls en begeleiding van andere instanties (Beliris, Brussel Mobiliteit, MIVB, enz.) voor de heraanleg van pleinen op gewestwegen die een grotere uitstraling hebben, ontwikkelen de gemeenten tegelijkertijd regelmatig projecten met een meer lokale uitstraling op gemeentewegen. Ze rekenen ook op subsidies van Brussel Mobiliteit en programma's zoals Duurzame Wijkcontracten (DWC's) of Stadsvernieuwingscontracten (SVC's) om pleintjes te ontwikkelen en de verblijfsfuncties in de openbare ruimten te versterken.

Kerncijfers

/

Goede praktijken

- Goede praktijken op dit gebied ontwikkelen zich steeds meer in de meeste gemeenten. Volgende goede praktijken kunnen in dat verband worden vermeld:
 - De herinrichting van het pleintje in de Guillaume Stocqstraat in Elsene. Deze ruimte was aanvankelijk ingericht als een klein rondpunt met voornamelijk een wegfunctie. De herinrichting had als doel om de beschikbare ruimte voor voetgangers en de verblijfsfunctie aanzienlijk te vergroten (x6) door een echte wijkruimte te ontwikkelen, het kruispunt veiliger te maken met het behoud van de toegankelijkheid ervan en de ecologische kwaliteit van de ruimte te verbeteren (doorlaatbaarheid, vergroening).
 - De gemeente Jette ontwikkelt projecten voor pleintjes op haar grondgebied in het kader van de herinrichting van kruispunten. Een voorbeeld is de herinrichting van het Pannenhuisplein dat oorspronkelijk een rotonde was die werd omgevormd tot een pleintje met verblijfsruimte, verduurzaming en vergroening. Ook hier werd de ruimte voor voetgangers en het buurtleven sterk vergroot en werd de ruimte voor wagens gerationaliseerd (zonder de toegankelijkheid te wijzigen).
 - De herinrichting van het Reper-rondpunt in Laken tot een plein met onder meer een speelplein, fontein, ruimte voor aangrenzende terrassen en beplanting.

Guillaume Stocqstraat in Elsene vóór de herinrichting (bovenaan, Google Streetview, 2019) en erna (onderaan, BRAT, 2023)

Reperplein in Laken vóór de herinrichting (boven, Mapillary, 2018) en erna (onder, BRAT, 2023)

Pannenhuisplein in Jette vóór de herinrichting (boven, Streetview, 2017) en erna (onder, Séverin Malaud - urban)